

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

دانشکده پزشکی

عنوان درس: اپیدمیولوژی بیماری های شایع غیر واگیر در کشور

نوع درس : نظری تعداد واحد: ۱

سال تحصیلی: نیمسال دوم ۹۷-۹۸ پیش نیاز: دروس بهداشت عمومی ۱، ۲، ۳، ۴، ۵

فراگیران: دانشجویان پزشکی دوره استاجری

زمان: ساعت ۱۲ لغایت ۱۴ محل کلاس: بیمارستان علی ابن ابیطالب

مسئول درس: دکتر کامیاب

اساتید درس: دکتر کامیاب

شرح درس:

در این دانشجو با اپیدمیولوژی بیماری های شایع غیر واگیر در کشور آشنا می شود تا بتواند به عنوان پزشک در حفظ و ارتقای سلامت فرد و جمعیت فعالیت کند.

هدف کلی:

در پایان این درس انتظار می رود دانشجو اپیدمیولوژی بیماری های شایع غیر واگیر در ایران را از نظر توزیع مکانی و جغرافیایی، خصوصیات فردی، عوامل خطر، روش های پیشگیری و کنترل آنها توضیح دهد و در بالین جهت تعیین بهترین روش پیشگیری و برآورد پیش آگهی آنها را بکار بندد.

اهداف رفتاری:

در پایان دوره انتظار می رود دانشجویان قادر باشند:

۱. تعریفی جامع از اپیدمیولوژی را ارائه کند.
۲. اهداف اپیدمیولوژی و کاربردهای آن را بیان نماید.
۳. مفهوم اپیدمیولوژی توصیفی و تحلیلی را شرح دهد.
۴. مفهوم سلامت و بیماری، سیر طبیعی بیماری و پیشگیری و سطوح آن را توصیف کند.
۵. موازین کنترل و پیشگیری را شرح دهد.

۶. مدل های اپیدمیولوژیک و کاربرد آنها را در کنترل و پیشگیری توضیح دهد.
۷. شاخص ها و میزان های بهداشتی و کاربرد آن در اپیدمیولوژی را توصیف کند.
۸. منابع اطلاعاتی را در پزشکی اجتماعی بیان کند.
۹. جنبه های اپیدمیولوژی بهداشت، حرکات جمعیت و شاخص های جمعیتی را توضیح دهد.
۱۰. روش های مطالعات اپیدمیولوژی را شرح دهد.
۱۱. غربالگری و نقش آن در کشف بیماری ها و حفظ سلامت مردم را بیان کند.
۱۲. انواع اپیدمی ها و جنبه های انتقال بیماری را توصیف کند.
۱۳. جنبه های اپیدمیولوژیک بیماری های غیر واگیر مزمن (قلبی و عروقی، سرطان، دیابت، هیپر لیپیدمی) را بیان کند.

شیوه تدریس و وسایل مورد نیاز:

سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث و تبادل نظر گروهی، ارا

وایت بورد و مازیک، ویدیو پروژکتور

تکالیف دانشجویان:

حضور منظم و بموقع در کلاس

انجام تکالیف و تحویل به موقع آنها

نحوه ارزشیابی:

امتحان کتبی پایان دوره، ۷۰٪

ارزشیابی شفاهی و عملی در طول دوره، ۲۰٪

حضور و غیاب در طول دوره ۱۰٪

برنامه زمانبندی کلاس

روز وساعت کلاس: یکشنبه ساعت ۱۲ تا ۱۴

تاریخ	ساعت	عنوان بحث	مدرس
۹۸/۵/۳۱	۱۲ تا ۱۴	مقدمه ای بر اپیدمیولوژی بیماری های غیر واگیر: بیماری های غیر واگیر را تعریف کند. اهمیت این بیماری ها را بیان کند مفهوم دالی و آمار ایران و جهان در این زمینه را بیان کند. اصول پیشگیری و سطوح آنرا بیان کند بررسی سبب شناختی و روش های کنترل در اپیدمیولوژی را توضیح دهد. پاسخ سازمان جهانی بهداشت در این زمینه را بیان کند	دکتر کامیاب
۹۸/۶/۲	۱۲ تا ۱۴	اپیدمیولوژی بیماری های قلبی عروقی: پاتوژنز این بیماری را توضیح دهد بروز و شیوع بیماری در سطح جهان و ایران را توضیح دهد. سیر بالینی بیماری و عوامل خطر آن را نام ببرد. سیستم امتیاز دهی فرامینگهام را توضیح دهد. روش های پیشگیری سطح اول، دوم و سوم بیماری را توضیح دهد. نظام مراقبت بیماری در ایران را توضیح دهد.	دکتر کامیاب

دکتر کامیاب	اپیدمیولوژی بیماری دیابت: طبقه بندی دیابت و پاتوژنز آنرا توضیح دهد. وضعیت پره دیابت را توضیح دهد. تعاریف مختلف سندرم متابولیک را نام ببرد و توضیح دهد. بروز و شیوع بیماری در سطح جهان و ایران را توضیح دهد. سیر بالینی بیماری و عوامل خطر آن را نام ببرد. روش های پیشگیری سطح اول، دوم و سوم بیماری را توضیح دهد. اندیکاسیون غربالگری دیابت را نام ببرد اهداف طرح کشوری پیشگیری و کنترل دیابت را نام ببرد	۱۲ تا ۱۴	۹۸/۶/۳
دکتر کامیاب	اپیدمیولوژی اختلالات کمبود ید: ید و عوارض ناشی از آن را شرح دهد. یشینه تاریخی کمبود ید را توصیف نماید فیزیوپاتولوژی کمبود ید را بداند چگونگی تشخیص کمبود ید را در یک منطقه شرح دهد راه های پیشگیری از کمبود ید را بیان کند اهمیت آگاهی پزشکان و پرسنل بهداشتی درمانی را از کمبود ید و برنامه های کشوری پیشگیری را بیان کند اهمیت پایش برنامه کشوری را شرح دهد اصول پایش صحیح برنامه کشوری پیشگیری از کمبود ید را بیان کند	۱۲ تا ۱۴	۹۸/۶/۳۱ لغایت ۹۸/۶/۶
دکتر کامیاب	اپیدمیولوژی بیماری کم خونی فقر آهن: اهمیت را شرح دهد. فیزیولوژی را شرح دهد. علل آنمی فقر آهن را شرح دهد. نیاز گروه های سنی و جنسی را شرح دهد. تعریف کم خونی فقر آهن را شرح دهد.	۱۲ تا ۱۴	

	اپیدمیولوژی در جهان و ایران را شرح دهد. مداخلات انجام شده در کشورمان بیان کند. غربالگری در افراد بدون علامت را شرح دهد.		
دکتر کامیاب	اپیدمیولوژی آسیب ها: Injury را تعریف و اهمیت آن را بدانند. تقسیم بندی و انواع Injury را بشناسد. عوامل خطر آسیب ها را بشناسد. مفهوم علل خارجی آسیب را بدانند و در هر آسیب آن را ارزیابی کنند. ترسیم ماتریکس هادون برای هر آسیب و تدوین استراتژی پیشگیری. اپیدمیولوژی آسیبها در جهان و ایران را بدانند.		

References:

۱. آخرین نسخه دستورالعمل ها و برنامه های سلامت کشوری ابلاغی توسط معاونت سلامت و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
۲. منابع رسمی اعلام شده از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای آزمون پیش کارورزی و علوم پایه
۳. حاتمی ح و همکاران، کتاب جامع بهداشت عمومی ج ۱ و ۲ و ۳ تهران، نشر ارجمند، آخرین چاپ
۴. سایر منابعی که از طرف گروه و مراکز بهداشتی درمانی معرفی می شود